

Restauratie molen De Woudaap

Molen 'De Woudaap' bij Krommeniedijk is een in 1651 gebouwde achtkante bovenkruier. Hij bemaalt de 710 hectare grote Krommenieër-Woudpolder op de Nauernasche Vaart, een onderdeel van de Schermerboezem. De molen is eigendom van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Op 14 maart 1651 werd octrooi verleend tot bedijking van een veenachtig gebied, dat nadien de polder 't Woud zou worden genoemd. In het zuiden grensde deze polder aan de polder Krommenie die ongeveer gelijktijdig ontstond. In 1948 werden de twee polders samengevoegd en ontstond de Krommenieër-Woudpolder.

In 1864 werd het scheprad vervangen door een vijzel. Tegenwoordig dient de molen voor reservebemaling en laat de bewoner, een vrijwillig molenaar, de molen geregeld draaien en malen.

De molen 'De Woudaap' in de bekende jeugdboekenserie 'De Kameleon' heeft zijn naam vermoedelijk te danken aan de molen bij Krommeniedijk. Schrijver Hotze de Roos (1909-1991) woonde immers het grootste deel van zijn leven in Krommenie.

Nadat molenaar Henk Borst, die de polder eerst beroepsmatig en na zijn pensionering vrijwillig bemaalde, in 2002 overleed, bleek de molen dringend aan restauratie toe. Dat betekende een omvangrijke klus die € 500.000 kostte. Toen het hoogheemraadschap van rijksweg de toezegging had verkregen dat het Rijk € 200.000 in de kosten wilde bijdragen, kon in 2008 met de restauratie worden gestart. Het werk, uitgevoerd door molenmakersbedrijf Poland uit Oterleek, kwam eind 2009 gereed.

De molen was aan het verzakken naar het zuidwesten. Bij opgraving van de oude heipalen bleken deze grotendeels te zijn vermolmd als gevolg van het gedaalde polderpeil. De molen is rechtgezet en voorzien van nieuwe heipalen en betonfundering. Hierna kon het molengedeelte worden aangepakt. Dat werk bestond onder andere uit:

- deels vernieuwen van het metselwerk van de waterlopen;
- vernieuwen van de onderste kamwielen;
- nieuw riet aanbrengen op de kap;
- nieuwe ramen en deuren;
- alles schilderen;
- al het in slechte staat verkerende houtwerk van wieken en achtkantbekleding vernieuwen;
- vijzel demonteren, conserveren en herstellen;

Na het molentechnische gedeelte kon de inpandige woning worden aangepakt. De oude woning is geheel verwijderd. Er is een woning gecreëerd in oude stijl met hedendaags comfort qua isolatie, sanitair en installaties. Ook de oorspronkelijke oude tegelschouw, die vrijwel was verdwenen, is in oude stijl, met tegeltableau, teruggebracht.

De oorspronkelijke tegelschouw, is in de oude stijl, met tegeltableau, teruggebracht.

De verwarming van de molen is bijzonder. Omdat de molen niet is aangesloten op het gasnet is gekozen voor een qua verbruik milieuvriendelijke warmtepompinstallatie. Zo'n installatie haalt warmte uit de grond via het 'omgekeerde koelkast' principe. In een molen is dit tot dusver nog nooit toegepast. Dat maakt deze molen, gelegen op een prachtige plaats aan de rand van een wijds polderlandschap, nóg unieker.

De molen is rechtgezet en voorzien van nieuwe heipalen en betonfundering

*Coen Rood,
Hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier*